

Dimittender fra DPU bliver i professionerne

Med dette notat ønsker Aarhus Universitet at informere den politiske debat om en af Danmarks aktuelt største samfundsudfordringer, nemlig fastholdelse af lærere, pædagoger og andre personalegrupper i velfærdsprofessionerne.

Som led i denne meget vigtige politiske debat, har der fra forskellig side været fremsat argumenter om, at DPU, Aarhus Universitet med sit årlige optag af cirka 1.000 professionsbachelorere, herunder omkring 700 med lærer- og pædagogbaggrund, bidrager til afvandringen fra velfærdsprofessionerne ved at "uddanne lærere og pædagoger ud af sektoren". Dette argument er i forskellige former gjort gældende af blandt andre Reformkommissionen i publikationen "Nye Reformveje 2" og er vandret ind i den politiske debat i f.eks. SFs politiske udspil "Gode uddannelser er en nøgle til velfærd". Her argumenteres for indførelse af kandidatuddannelser på professionshøjskolerne under overskriften "Videreuddannelse ind i fagene".²

Aarhus Universitet finder, at denne argumentation hviler på en meget snæver afgrænsning af, hvad der må opfattes som relevante brancher for lærere og pædagoger, hvor det overses, at godt 85% af DPU, Aarhus Universitets dimittender finder beskæftigelse på erhvervsskoler, gymnasier, pædagogiske funktioner i sundhedssektoren og på videregående uddannelsesinstitutioner, herunder som undervisere på lærer- og pædagoguddannelserne.³ Det overses desuden, at kandidater med lærer- og pædagogbaggrund fra DPU yder målelige bidrag til højnelse af kvaliteten i daginstitutioner og skoler, således som det er påvist af blandt andet Tænk tanken DEA inden for dagtilbudsområdet.⁴

Med henblik på at skabe bedre indblik i, hvor dimittender fra DPU, Aarhus Universitets kandidatuddannelser faktisk finder beskæftigelse, har universitetet derfor fået foretaget en særkørsel hos Danmarks Statistik. Analysen viser følgende om dimittender fra DPU, Aarhus Universitet:

1. 85 % af DPUs dimittender med lærer- og pædagogbaggrund finder beskæftigelse i relevante brancher og kun i begrænset omfang uden for skoler og institutioner
2. En del af DPUs dimittender bidrager til at styrke ledelsesniveauet i sektoren

Konklusionerne uddybes i det følgende, hvorefter der redegøres for Aarhus Universitets opfattelse af, hvad der med rimelighed må betragtes som relevante brancher for lærere og pædagoger.

1 85 % af DPUs dimittender med lærer- og pædagogbaggrund finder beskæftigelse i relevante brancher og kun i begrænset omfang uden for skoler og institutioner

Som det fremgår af nedenstående tabel, består DPU, Aarhus Universitets årlige studenteroptag af godt 35 % pædagoger, 25 % lærere, 25 % akademiske bachelorer og de resterende har andre typer adgangsgrundlag, som sygeplejersker, socialrådgivere m.fl.

	2017	2018	2020	2021
Lærer	21 %	19 %	22 %	25 %
Pædagog	43 %	39 %	37 %	35 %
Akademisk bachelor	23 %	25 %	22 %	24 %
Øvrige	13 %	17 %	19 %	16 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

De af DPU, Aarhus Universitets dimittender med baggrund som lærere og pædagoger finder for størstedelens vedkommende beskæftigelse inden for relevante brancher. Tabellen nedenfor viser dimittender med lærerbaggrunds beskæftigelsesområder et og fem år efter dimission:

Relevante brancher for lærere¹	År 1	År 5
Følkeskoler, specialskoler, ungdoms- og efterskoler samt førskoler	51 %	45 %
Gymnasier, tekniske skoler, fagskoler og anden undervisning	14 %	14,3 %
Videregående uddannelser, herunder undervisning på professionshøjskoler	13 %	15,5 %
Organisationer, foreninger og politiske partier m.fl.	3 %	3,2 %
Pædagogiske funktioner i klubber, SFOer, børnehaver, aldersintegrerede institutioner m.fl.	7,5 %	9 %
Andre	11,6 %	13 %
Total	100 %	100 %

Den følgende tabel viser dimittender med pædagogbaggrunds beskæftigelsesområder et og fem år efter dimission:

¹ Dimittendårgang 2014-2021. Procent af beskæftigede år 1 og 5 efter dimission. År 1 n = 1287. År 5 n = 789.

Relevante brancher for pædagoger ²	År 1	År 5
Dag- og døgninstitutioner, fritid, skoler, øvrig social sektor / omsorg m.fl.	75 %	70 %
Videregående uddannelser, herunder undervisning på professionshøjskoler	6 %	8 %
Øvrig undervisning	3 %	4 %
Sundhedsvæsen	3 %	3 %
Forsvar, politi, museer, politiske partier, organisationer og foreninger m.fl.	2 %	2 %
Ikke relevante brancher, som offentlige tjenester, administration, øvrig kultur, fritid, anden service m.fl.	11 %	13 %
Total	100 %	100 %

2 DPU, Aarhus Universitet bidrager til at styrke ledelseskompetencer i sektoren

DPU har undersøgt, hvor stor en andel af dimittenderne, der varetager ledelsesfunktioner hhv. et år og fem år efter dimissionen ifølge DST's variabel om socioøkonomisk status.

Som det fremgår af tabellen nedenfor, er det fortrinsvis pædagoger, der omsætter deres kandidatgrad i en karriere som institutionsleder inden for en 5 årig periode, og derved bidrager til at højne kvaliteten i praksis. Det bemærkes i den forbindelse, at Tænketanken DEA har påvist, at daginstitutioner, der har en ansat med en kandidatuddannelse i pædagogik måleligt højner interaktionskvalitet med børnene.³

Adgangsgrundlag	Andel med ledelsesfunktion år 1	Andel med ledelsesfunktion år 5
Pædagog	4,4 %	8,6 %
Lærer	1,7 %	3,9 %
Andre	1,5 %	2,8 %

Bemærkninger vedrørende "relevante" brancher og professioner

Som det fremgår, har dimittender med lærer- og pædagogbaggrund fra DPU, Aarhus Universitets uddannelser relativt høj beskæftigelse, og for 85 % vedkommende varetager de funktioner inden for brancher, som må anses for relevante for lærer- og pædagoguddannede, herunder undervisning og pædagogisk arbejde.

² Dimittendårgang 2014-2021. Procent af beskæftigede år 1 og 5 efter dimission. År 1 n = 1825. År 5 n = 1153.

³ DEA: "Det pædagogiske personale og kvaliteten af interaktioner" 2022
<https://dea.nu/publikationer/det-paedagogiske-personale-og-kvaliteten-af-interaktioner/>

Disse jobfunktioner varetages på højeste faglige niveau inden for skoler og daginstitutioner, men også ungdomsuddannelser og professionshøjskoler, hvor dimittenderne bidrager til at uddanne nye generationer af lærere og pædagoger. Det konstateres, at kun en lille andel af dimittenderne benytter deres kandidatuddannelse til at søge ud af branchen eller varetage funktioner uden for de pædagogiske- og lærerfaglige kerneområder.

Datagrundlag

Data er tilvejebragt via en særkørsel hos Danmarks Statistik med fokus på kandidater fra DPU, Aarhus Universitet 2014-2021 og deres tilknytning til arbejdsmarkedet fra 1-5 år efter fuldført uddannelse. I analysen indgår Branche og Arbejdsfunktion (DISCO). Analysen er baseret på Elevregistret (referencetid: 30-09-2022), Registret med højeste fuldførte uddannelse (referencetid: 30-09-2022), Registerbaseret arbejdsstyrke (RAS) 2015-2022 og Befolkningsregistret 1981-2022. Ledelsesfunktion er baseret på basis af personer i beskæftigelse (lønmotager og selvstændige) og går ud fra variabelen SOCIO13 – socioøkonomisk status.

Om DPU

DPU (Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse) er et af de tre institutter ved Faculty of Arts, Aarhus Universitet. DPU, Aarhus Universitet udgør Danmarks største universitetsmiljø for grundforskning og anvendt forskning inden for pædagogik og uddannelse. Instituttet udbyder 12 kandidatuddannelser og seks masteruddannelser inden for didaktik, pædagogisk psykologi, pædagogisk sociologi, pædagogisk filosofi og pædagogisk antropologi. DPU, Aarhus Universitet uddanner årligt cirka 1000 kandidater og masters.

¹ Reformkommissionen "Nye Reformveje 2", side 85, at: "Desuden er der den problemstilling, at en del efteruddannelse for pædagoger og lærere kvalificerer deltagerne ud af professionen, mens der er færre, der kvalificerer sig til en karriere inden for professionen. Flere af de eksisterende overbygninger til pædagog- og læreruddannelsen fører til, at en stor andel af deltagerne ender med skifte branche. Det gælder især for dem, der tager en kandidatuddannelse..."

² SF: "Gode uddannelser er en nøgle til velfærd", side 5.

³ Heriblandt KVU, MVU og DVU-institutioner. Opgjort fem år efter dimission.

⁴ DEA: "Det pædagogiske personale og kvaliteten af interaktioner" 2022: "Alle de analyserede daginstitutioner med en pædagogisk kandidat har en god eller fremragende interaktionskvalitet. For de øvrige institutioner, uden en pædagogisk kandidat, spænder interaktionskvaliteten mellem tilstrækkelig kvalitet til fremragende kvalitet. Andelen af pædagogmedhjælpere med grundskolen som højeste uddannelsesniveau har en negativ sammenhæng med kvaliteten af interaktioner."

<https://dea.nu/publikationer/det-paedagogiske-personale-og-kvaliteten-af-interaktioner/>